

Kvalifikationsbevis

ALLMÄNT

Organisationsnummer/personnummer

802456-5304

Namn på kvalifikationen

Yrkesbevis 1 – Skötsel och förvaltning av utemiljö

Verksamhetsområde

Naturbruk

Beslutsdatum

2021-10-20

Utfärdaren av kvalifikationen

TRÄDGÅRDSNÄRINGENS CENTRALA
YRKESKOMMITTÉ - TCYK

Kvalifikationsområde

Parkarbetare och trädgårdsanläggare

Beslut upphör att gälla

2031-10-20

KVALIFIKATIONSNIVÅ

SeQF-nivå 4

EQF-nivå 4

RESULTAT AV LÄRANDE

Kunskaper

Medarbetaren:

- har fördjupad kunskap om vanligt förekommande maskiner, verktyg och redskap vid skötsel och förvaltning av utemiljö.
- har fördjupad kunskap om risker, ansvar och förebyggande säkerhetsåtgärder vid användning av handhållna maskiner.
- har kunskap om och kan förklara begreppen fotosyntes, cellandning och morforlogi
- har fördjupad kunskap om olika växtplatsfaktorer som påverkar och har betydelse för växtprocess och i växtmiljö.
- har kunskap om vanliga förekommande träd, gräsytor, buskar och perenner inom aktuell växtzon och växtplats, samt kan redogöra för plantering, gödsling, skötsel och underhåll av dessa.
- har kunskap om ogräs, sjukdom eller skadegörare och metoder som kan förebygga eller bekämpa förekomst.
- har fördjupad kunskap om metoder, redskap och hjälpmedel vid underhåll av olika typer av markbeläggningar
- har kunskap om metoder vid yttre skötsel och rengöring av utrustning och installationer i utemiljö.
- har fördjupad kunskap gällande innehåll och betydelse av skötselplaner och andra dokument som är styrande för verksamheten.

Färdigheter

Medarbetaren

- kan framföra och underhålla förekommande handhållna maskiner, verktyg och redskap inom utemiljöarbete.
- kan välja rätt utrustning och arbeta ergonomiskt med ett säkerhetsperspektiv för förare och tredje man.
- kan identifiera behov, krav, åtgärder eller andra påverkansfaktorer som styr växtodlingens förutsättningar och växtens fortlevnad.
- kan tillämpa korrekt tillvägagångssätt vid skötsel och underhåll av olika typer av vegetationsytor.
- kan utföra tillsyn och allmän skötsel av naturmark, utifrån ett miljö- och säkerhetsperspektiv.
- kan utföra planering, skötsel och underhåll av olika typer av markbeläggning utifrån årstid, säkerhet, yttre påverkan och tredje man.
- kan utföra översyn, rengöring, underhåll och säkerhetskontroll av utrustning och installationer i utemiljö.
- kan tolka, planera, fördela arbete och styra skötsel av utemiljö utifrån förutsättningar, skötselplaner och styrdokument.

Kompetenser

Medarbetaren

- kan självständigt, säkerhetsmedvetet och med arbetsmiljöhänsyn välja metod och arbeta med förekommande handhållna maskiner, verktyg och redskap för att uppgiften ska utföras på korrekt sätt, och när så är påkallat informera och introducera andra till arbetsuppgifterna.
- kan självständigt ansvara för kontroll, underhåll och rengöring av arbetsutrustning.
- Värdera och dra slutsatser om växtförutsättning och etablering, odlingsmetod, beskärning och växtsjukdomar.
- kan självständigt organisera olika typer av planteringar utifrån ritning och växtsäsong, bedöma, skapa förutsättning och göra urval för växters etablering och fortlevnad i växtplats/växtbädd.
- kan självständigt ta ansvar för och utföra regelbunden besiktning, skötsel, underhåll och reparation av olika typer av vegetationsytor, markbeläggning, utrustning och fasta installationer, ur ett säkerhets- och servicemedvetet perspektiv.
- kan ta eget ansvar för tillsyn, underhåll och skötselinsatser av naturmark och när så är påkallat informera och introducera andra till arbetsuppgifterna.
- kan självständigt planera och styra skötsel av utemiljö utifrån skötselplaner, styrdokument, behov, resurser och förutsättningar och när så är påkallat informera och introducera andra till arbetsuppgifterna.

Legitimitet i verksamhetsområdet

Initiativet till kvalifikationen kom från Trädgårdsnäringens Centrala yrkeskommitté, (TCYK, org.nr 802456-5304) på grundval av uttalade behov hos företag i utemiljöbranschen, bland annat för att möjliggöra strukturerade introduktionsprogram och kvalitetssäkra lärandet på arbetsplatsen. En viktig del är även att kunna samordna och få en gemensam kompetensstandard som kan kommuniceras till formell utbildning inom yrkesområdet.

Kvalifikationen är framtagen utifrån strukturen i OCN-metoden, med hjälp av yrkeskunniga från såväl små som stora referensföretag runtom i landet. Den är nationellt relevanssäkrad och förankrad hos arbetsmarknadens parter via en branschpanel, i syfte att säkerställa innehåll och struktur utifrån olika parter perspektiv, intressen och geografiska skillnader.

Det finns flera huvudintressenter för kvalifikationen vilka varit en aktiv del i framtagandet av innehåll till kompetensstandarden; Trädgårdsanläggarna i Sverige (STAF), Gröna arbetsgivare, Föreningen Sveriges Kyrkogårdschefer (FSK), Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF), Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare (FSS), Sveriges Allmännyttan, LRF Trädgård – LRF Trädgård Plantskola, Svenska Kyrkans Arbetsgivarorganisation.

Representanter från Gröna arbetsgivare, Trädgårdsanläggarna i Sverige (STAF), Kommunal, Sveriges Allmännyttan, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO), Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF), Arbetsmarknad och vuxenutbildning Göteborg, Hermods, Akademi Båstad samt framför allt ett antal stora och små företag i branschen deltog i processen att revidera och legitimera innehållet i en relevanssäkringspanel 2019-01-17.

Under år 2018–2020 har innehållet i kvalifikationen marknadsförts aktivt och tagits emot mycket positivt i branschen, flera företag är redan i gång med arbetet att validera mot innehållet.

Beslut om branschens valideringsmodell.

Trädgårdsnäringens Centrala Yrkeskommitté (TCYK) har sedan 1985 samordnat utbildning och examination för Yrkesbevis för de yrkesprofiler som verkar i utemiljöbranschen. Från början var det 10 olika yrkesbevis som i dagsläget är 13 stycken. Sedan 1985 har ca 14 000 yrkesbevis totalt utfärdats inom samtliga yrkesbevisområden. Bostads AB Poseidon, medlem i Sveriges Allmännyttan, tog initiativ till en valideringsmodell 2017. Behovet utgick från att man saknade verktyg att synliggöra kompetens samt att skapa en struktur för den kompetensutveckling som sker på arbetsplatsen. Under uppbyggnad av metoder för validering utgick man från Yrkesbevis 1. Samtidigt utvecklades ett mer grundläggande program för att underlätta insteg i yrket. Under 2019–2020 genomförde TCYK ett testår där båda programmen Utemiljö Bas och Yrkesbevis 1 användes för lärande- och valideringsprocesser i ett större antal företag och förvaltningar. Yrkesbedömare och nya bedömare utbildades i OCN-metoden som används för kvalitetssäkring av lärande- och valideringsprocesserna. TCYK:s styrelse ansvarar för beslut av drift, förvaltning och utveckling av branschvalideringsmodellen.

Examen eller motsvarande

Yrkesbevis

UTFÄRDARE AV KVALIFIKATIONEN

Beskrivning av utfärdarens förhållande till kvalifikationen

TCYK förening består av åtta olika organisationer inom utemiljöbranschen. Varje medlemsorganisation utser sin egen representant i TCYK. Rådgivning, validering och lärande drivs genom TCYK:s servicebolag. I bolagsstyrelsen sitter fyra personer ur TCYK:s styrelse och föreningens styrelse uppdrar åt bolaget olika uppgifter som avrapporteras på föreningens styrelsemöten.

Följande organisationer ingår i TCYK:

Trädgårdsanläggarna i Sverige (STAF), Gröna arbetsgivare, Föreningen Sveriges Kyrkogårdschefer (FSK), Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF), Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare (FSS), Sveriges Allmännyttan, LRF Trädgård – LRF Trädgård Plantskola, Svenska Kyrkans Arbetsgivarorganisation.

TCYK beskriver yrkesprofiler och kunskapskrav som gäller i utemiljöbranschen. TCYK beskriver också på vilka sätt yrkesarbetare kan skaffa sig de kunskaper och färdigheter som krävs; arbetslivserfarenhet, validering, korta kurser och/eller längre yrkesutbildningar. TCYK säkerställer kvaliteten hos företag och förvaltningar i utemiljöbranschen, plantskolebranschen och inom kyrkogårds- och krematoriebranschen. I branschen finns ca 34 700 årsverken (inklusive golfbanor) vilket motsvarar ungefär 50 000 personer.